

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu

Pedagogika resocjalizacyjna z socjoterapią
Studia pierwszego stopnia

Przedmiot: Diagnoza w resocjalizacji i socjoterapii.		Kod przedmiotu:	
Przedmiot w języku angielskim:			
Grupy szczegółowych efektów kształcenia:			
Typ przedmiotu/modułu:		obowiązkowy	X
			obieralny
Rok: II	Semestr: czwarty		
Rodzaje zajęć i liczba godzin:		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład		15	
Ćwiczenia		15	
Liczba punktów ECTS:		2	
Cel przedmiotu			
C1	Dostarczenie wiedzy na temat etapów i uwarunkowań procesu diagnozowania		
C2	Wyposażenie w wiedzę dotyczącą podstawowych metod diagnostycznych i zakresu ich stosowania		
C3	Uwrażliwienie na możliwe błędy popełniane w procesie wnioskowania diagnostycznego		
C4	Uwrażliwienie na etyczne problemy i ograniczenia w diagnozowaniu		
C5	Kształtowanie umiejętności planowania i przeprowadzenia procesu diagnostycznego w resocjalizacji i socjoterapii		
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji			
1	Metodyka pracy umysłowej		
2	Pedagogika specjalna		
3	Psychologia rozwojowa		
Efekty kształcenia			
W zakresie wiedzy:			
EKW1	Ma elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych		
EKW2	Ma podstawową wiedzę na temat etycznych aspektów diagnozy, uwarunkowania procesu diagnostycznego, podstawowych dyspozycji diagnosty, zdolności i kompetencje wyznaczające profesjonalizm diagnosty		
EKW3	Zna elementarną terminologię używaną w diagnostyce pedagogicznej, rozumie i wyjaśnia podstawowe pojęcia takie jak: diagnoza, kontakt diagnostyczny, obserwacja, wywiad, analiza dokumentów, testy, narzędzia diagnostyczne		
W zakresie umiejętności:			
EKU1	Posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki oraz wskazywać kierunki dalszych badań		
EKU2	Potrafi dokonać wyboru najbardziej adekwatnych narzędzi diagnostycznych i umiejętnie je wykorzystać. Jest w stanie przeprowadzić krytyczną analizę otrzymanych wyników testów, w wymiarze ilościowym i jakościowym		
W zakresie kompetencji społecznych:			
EKK1	Ma świadomości wagi zachowania się w sposób profesjonalny w procesie diagnozowania, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej		
EKK2	Jest gotowy do formułowania wieloaspektowych diagnoz zachowań nieprzystosowawczych w obliczu wyzwań zawodowych		
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe		Liczba godzin
W1	Pojęcie, rodzaje i typy diagnoz (diagnoza rozwinięta oraz diagnozy cząstkowe), podstawowe zasady diagnozy psychopedagogicznej		2
W2	Cechy diagnostyczne przedmiotów (istniejące podziały cech, znaczenie różnych rodzajów cech dla stawiania diagnozy)		1
W3	Etyczne aspekty diagnozy, uwarunkowania procesu diagnostycznego, dyspozycje podstawowe diagnosty, zdolności i kompetencje wyznaczające profesjonalizm diagnosty		1

W4	Kontakt diagnostyczny – podstawowe wyznaczniki, cechy i techniki budowania kontaktu	2
W5	Opór jako przejaw zaburzeń w kontakcie diagnostycznym - objawy, źródła i techniki radzenia sobie z oporem	1
W6	Narzędzia diagnozy (obserwacja, rozmowa i wywiad, ankieta, analiza dokumentów i wytworów)	1
W7	Diagnoza niedostosowania społecznego – Arkusz zachowania się ucznia B. Markowskiej, Skala Nieprzystosowania Społecznego (SNS), Arkusz diagnostyczny Denisa H. Stotta w adaptacji J. Konopnickiego jako przykład wielowymiarowej diagnozy poziomu i rodzaju niedostosowania społecznego, Kwestionariusze Thomasa M. Achenbacha	3
W8	Rodzina w diagnozie psychopedagogicznej (czynniki opisujące rodzinę jako środowisko wychowawcze, ogólne zasady pedagogicznej diagnozy rodziny, szanse i zagrożenia rozwoju dzieci w rodzinie, strategie badawczo-diagnostyczne, Kwestionariusz dla Rodziców M. Ziemskiej, Kwestionariusz Stosunków między Rodzicami a Dziećmi A. Roe i M. Siegelmana (w opracowaniu W. Kowalskiego), Inwentarz Postaw „W Moim Domu” Barbary Markowskiej, Kwestionariusz Diagnostyczny Postaw Wychowawczych w opracowaniu — E. Littmanna i E. Kasielke)	2
W9	Diagnoza przemocy wobec dziecka w rodzinie	1
W10	Diagnoza dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	1
	Suma godzin:	15
Forma zajęć – ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin
ĆW1	Główne obszary diagnozy w resocjalizacji i socjoterapii	1
ĆW2	Diagnoza środowiska rodzinnego i sytuacji szkolnej	2
ĆW3	Zaburzenia i dysfunkcje występujące u dzieci i młodzieży i ich diagnoza	2
ĆW4	Analiza opinii i orzeczeń wydawanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne	2
ĆW5	Szczegółowa analiza narzędzi diagnostycznych (obserwacja, rozmowa i wywiad, ankieta, analiza dokumentów i wytworów ucznia)	2
ĆW6	Wywiad - metoda badań ilościowych i jakościowych, konstruowanie kwestionariusza wywiadu	2
ĆW7	Metoda obserwacji - konstruowanie narzędzi obserwacji	2
ĆW8	Analiza wyników badań prowadzonych za pomocą autorskich narzędzi diagnostycznych	2
	Suma godzin:	15
Metody i środki dydaktyczne		
M1	Wykład konwencjonalny	
M2	Dyskusja	
M3	Analiza przypadków	
M4	Analiza tekstów z dyskusją	
Sposoby oceniania		
Ocenianie kształtujące		
F1	Dyskusja na zajęciach	
F2	Przygotowanie do zajęć	
F3	Aktywność na zajęciach	
Ocenianie podsumowujące		
P1	Test zaliczeniowy	
P2	Referat przygotowany przez studenta	
P3	Opracowanie przez studenta diagnozy pedagogicznej	
Obciążenie pracą studenta		
	Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
	Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych	30

Godziny kontaktowe z wykładownicą realizowane w formie konsultacji	2
Praca własna studenta	4
Przygotowanie się do testu	14
Opracowanie diagnozy pedagogicznej	10
Suma	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2

Literatura podstawowa

1	Jarosz E., Wysocka E., <i>Diagnoza psychopedagogiczna - podstawowe problemy i rozwiązania</i> , Warszawa 2006.
2	Pospiszyl K., <i>Resocjalizacja: teoretyczne podstawy oraz przykłady programów oddziaływań</i> , Warszawa 1998.
3	Pytka L., <i>Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne</i> , Warszawa 2005.
4	Urban B., Stanik J. M. (red.), <i>Resocjalizacja: teoria i praktyka pedagogiczna</i> , Warszawa 2007, T. 1-2.
5	Wysocka E., <i>Diagnostyka pedagogiczna: nowe obszary i rozwiązania</i> , Kraków 2013.
6	Wysocka E., <i>Diagnoza w resocjalizacji</i> , Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca

1	Janowski A., <i>Poznawanie uczniów. Zdobywanie informacji w pracy wychowawczej</i> , Warszawa 2002.
2	Jarosz E., <i>Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego</i> , Katowice 2003.
3	Lepalczyk I., Bandura J., <i>Elementy diagnostyki pedagogicznej</i> , Warszawa 1987.
4	Palka S., <i>Metodologia. Badania. Praktyka pedagogiczna</i> , Gdańsk 2006.
5	Pytka L., <i>Teoretyczne problemy diagnozy w wychowaniu resocjalizacyjnym</i> , Warszawa 1987.
6	Skałbiana B., <i>Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne</i> , Kraków 2011.
7	Sztumski J., <i>Wstęp do metod i technik badań społecznych</i> , Katowice 1995.

Macierz efektów kształcenia

Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W12	++	S_W11	++			C1	W1, W2, ĆW1	M1-M4	F1, P1, P2
EKW2	K_W19	++	S_W18	+			C2, C3	W3	M1-M4	F1, F2, F3, P1
EKW3	K_W01	+++	S_W01	+++			C1	W1-W10, ĆW1-ĆW8	M1-M4	F1, F2, F3, P1, P1, P2
EKU1	K_U05	++	S_U05	++			C2, C5	W6-W10, ĆW2-ĆW8	M1-M4	F1, F2, F3, P1, P3
EKU2	K_U09	++	S_U09	++			C2	ĆW5-ĆW8	M1-M4	F1, F2, F3, P2
EKK1	K_K06	++	S_K05	++			C4	W3, W4, W5,	M1-M4	F1, F2, P1
EKK2	K_K03	++	S_K03	++			C5	ĆW7, ĆW8	M1-M4	F1, F2, P3

Formy oceny – szczegóły

Na ocenę	• nie posiada elementarnej wiedzy o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice
----------	--

2 (ndst)	<p>(problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych);</p> <ul style="list-style-type: none"> • nie posiada podstawowej wiedzy na temat etycznych aspektów diagnozy, uwarunkowania procesu diagnostycznego, podstawowych dyspozycji diagnosty, zdolności i kompetencje wyznaczające profesjonalizm diagnosty; • nie zna elementarnej terminologii używanej w diagnostyce pedagogicznej, nie rozumie i nie wyjaśnia podstawowych pojęć takich jak: diagnoza, kontakt diagnostyczny, obserwacja, wywiad, analiza dokumentów, testy, narzędzia diagnostyczne; • nie posiada elementarnych umiejętności badawczych pozwalających na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; nie potrafi sformułować wniosków, opracować i zaprezentować wyników oraz wskazywać kierunków dalszych badań; • nie potrafi dokonać wyboru adekwatnych narzędzi diagnostycznych i umiejętnie ich wykorzystać. Nie jest w stanie przeprowadzić krytycznej analizy otrzymanych wyników testów, w wymiarze ilościowym i jakościowym • nie posiada świadomości wagi zachowania się w sposób profesjonalny w procesie diagnozowania, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej; • nie jest gotowy do formułowania wieloaspektowych diagnoz zachowań nieprzystosowawczych w obliczu wyzwań zawodowych
Na ocenę 3 (dst)	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wykazać się elementarną wiedzą o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice (problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych); • posiada orientację przynajmniej w części problemów dotyczących etycznych aspektów diagnozy, uwarunkowania procesu diagnostycznego, podstawowych dyspozycji diagnosty, zdolności i kompetencje wyznaczające profesjonalizm diagnosty; • zna elementarną terminologię używaną w diagnostyce pedagogicznej, nie potrafi jednak wyjaśnić podstawowych pojęć takich jak: diagnoza, kontakt diagnostyczny, obserwacja, wywiad, analiza dokumentów, testy, narzędzia diagnostyczne; • posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; nie potrafi jednak sformułować wniosków, opracować i zaprezentować wyników oraz wskazywać kierunków dalszych badań; • potrafi z pomocą prowadzącego dokonać wyboru adekwatnych narzędzi diagnostycznych, ma jednak trudności aby umiejętnie je wykorzystać. W niewielkim stopniu jest w stanie przeprowadzić krytyczną analizę otrzymanych wyników testów, w wymiarze ilościowym i jakościowym; • posiada świadomości wagi zachowania się w sposób profesjonalny w procesie diagnozowania, nie potrafi jednak w dostatecznym stopniu docenić refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej; • przy wydatnym wsparciu prowadzącego formułuje wieloaspektowe diagnozy zachowań nieprzystosowawczych w obliczu wyzwań zawodowych
Na ocenę 3+ (dst+)	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wykazać się elementarną wiedzą o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice i dokonać przynajmniej pobieżnej charakterystyki problemów badawczych, metod, technik i narzędzi badawczych; • posiada orientację w znaczącej części problemów dotyczących etycznych aspektów diagnozy, uwarunkowania procesu diagnostycznego, podstawowych dyspozycji; diagnosty, zdolności i kompetencje wyznaczające profesjonalizm diagnosty; • zna elementarną terminologię używaną w diagnostyce pedagogicznej, potrafi wyjaśnić przynajmniej część podstawowych pojęć jw.; • posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, ma jednak problemy z opracowaniem i zaprezentowaniem wyników oraz wskazywaniem kierunków dalszych badań; • potrafi z pomocą prowadzącego dokonać wyboru adekwatnych narzędzi diagnostycznych, i przy niewielkiej pomocy umiejętnie je wykorzystać. W niewielkim stopniu jest w stanie przeprowadzić krytyczną analizę otrzymanych wyników testów, w wymiarze ilościowym i jakościowym; • potrafi w sposób powierzchowny przedstawić pisemnie i werbalnie dokonaną samodzielnie diagnozę pedagogiczną z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin; • posiada świadomości wagi zachowania się w sposób profesjonalny w procesie

	<p>diagnozowania, refleksji na tematy etyczne, nie dostrzega jednak wagi przestrzegania zasad etyki zawodowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • przy niewielkim wsparciu prowadzącego formułuje wieloaspektowe diagnozy zachowań nieprzystosowawczych w obliczu wyzwań zawodowych
Na ocenę 4 (db)	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wykazać się elementarną wiedzą o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice i dokonać dość szczegółowej charakterystyki problemów badawczych, metod, technik i narzędzi badawczych; • posiada orientację w zakresie wszystkich problemów dotyczących etycznych aspektów diagnozy, uwarunkowania procesu diagnostycznego, podstawowych dyspozycji diagnosty, zdolności i kompetencje wyznaczające profesjonalizm diagnosty; • zna elementarną terminologię używaną w diagnostyce pedagogicznej, potrafi wyjaśnić znaczącą część podstawowych pojęć jw.; • posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki, ma jednak problemy ze wskazywaniem kierunków dalszych badań; • potrafi samodzielnie dokonać wyboru adekwatnych narzędzi diagnostycznych, i przy niewielkiej pomocy umiejętnie je wykorzystać. Z pomocą prowadzącego jest w stanie przeprowadzić krytyczną analizę otrzymanych wyników testów, w wymiarze ilościowym i jakościowym; • posiada częściowo ukształtowaną świadomość wagi zachowania się w sposób profesjonalny w procesie diagnozowania, refleksji na tematy etyczne, przestrzegania zasad etyki zawodowej; • samodzielnie formułuje wieloaspektowe diagnozy zachowań nieprzystosowawczych w obliczu wyzwań zawodowych, nie są one jednak do koca właściwe
Na ocenę 4+ (db+)	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wykazać się dobrą znajomością w zakresie projektowania i prowadzenia badań w pedagogice i dokonać dość szczegółowej charakterystyki problemów badawczych, metod, technik i narzędzi badawczych; • dysponuje zadowalającą wiedzą w zakresie wszystkich problemów dotyczących etycznych aspektów diagnozy, uwarunkowania procesu diagnostycznego, podstawowych dyspozycji diagnosty, zdolności i kompetencje wyznaczające profesjonalizm diagnosty; • zna elementarną terminologię używaną w diagnostyce pedagogicznej, potrafi w mniejszym lub większym stopniu wyjaśnić podstawowe pojęcia jw.; • posiada zadowalające umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki, wskazywać kierunki dalszych badań; • potrafi samodzielnie dokonać wyboru adekwatnych narzędzi diagnostycznych, i umiejętnie je wykorzystać. Jest w stanie przeprowadzić krytyczną analizę otrzymanych wyników testów, w wymiarze ilościowym i jakościowym; • posiada, w przeważającej mierze świadomość wagi zachowania się w sposób profesjonalny w procesie diagnozowania, refleksji na tematy etyczne, nie dostrzega jednak wagi przestrzegania zasad etyki zawodowej • samodzielnie formułuje wieloaspektowe diagnozy zachowań nieprzystosowawczych w obliczu wyzwań zawodowych
Na ocenę 5 (bdb)	<ul style="list-style-type: none"> • posiada wyczerpującą wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań w pedagogice (problemów badawczych, metod, technik i narzędziach badawczych); • posiada wyczerpującą wiedzę na temat etycznych aspektów diagnozy, uwarunkowania procesu diagnostycznego, podstawowych dyspozycji diagnosty, zdolności i kompetencje wyznaczające profesjonalizm diagnosty; • posiada wyczerpującą wiedzę na temat terminologii używanej w diagnostyce pedagogicznej rozumie i wyjaśnia podstawowe pojęcia jw.; • posiada dobrze opanowane umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki, wskazywać kierunki dalszych badań; • potrafi dokonać wyboru najbardziej adekwatnych narzędzi diagnostycznych i umiejętnie je wykorzystać. Jest w stanie przeprowadzić krytyczną analizę otrzymanych wyników testów, w wymiarze ilościowym i jakościowym;

	<ul style="list-style-type: none">• posiada pełną świadomości wagi zachowania się w sposób profesjonalny w procesie diagnozowania, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej• samodzielnie, z dużą wnikliwością formułuje wieloaspektowe diagnozy zachowań nieprzystosowawczych w obliczu wyzwań zawodowych, nie są one jednak do koca właściwe
--	---

Autor programu:	Aneta Paszkiewicz
Adres e-mail:	anetajan5@wp.pl
Jednostka organizacyjna:	Instytut Matematyki i Informatyki, Katedra Pedagogiki